

NORA Familienieuws oktober 2019

Wisselingen NORA Beheer & Doorontwikkeling

Projectleider

Norbert Jansen heeft zijn rol als projectleider NORA per 1 juli neergelegd. Hij trad aan toen de vorige projectleider door omstandigheden uitviel en heeft zich vooral gefocust op het borgen van de randvoorwaarden die nodig zijn om het team bij ICTU goed te laten opereren.

Nu de situatie in zijn ogen stabiel is en goed loopt wil hij het stokje overdragen aan iemand die wat meer inhoudelijk betrokken is.

Eric Brouwer is per 1 juli 2019 (opnieuw) projectleider NORA. Een paar jaar geleden moest hij die rol opgeven omdat het qua tijd niet meer te verenigen was met de rol van Hoofd Architectuur bij ICTU. Dat dilemma is opgelost, want hij is inmiddels gestopt als hoofd Architectuur. Eric vertelde in de NORA Gebruikersraad: *"NORA is toch eigenlijk mijn kindje. Ik wil meer tijd besteden aan het gebruik en toepassing van NORA."*

Community managers

In de vorige nieuwsbrief stelde Anne zich voor. Door persoonlijke omstandigheden werd zij helaas kort daarna gedwongen haar werk bij NORA neer te leggen. Als vervangster is Evelien Gentis aan de slag gegaan, voorlopig tot en met december 2019. Je kunt voor vragen dus terecht bij twee community managers: Marieke Vos en Evelien Gentis, via nora@ictu.nl of [telefonisch](#).

NORA Gebruikersdag 19 november

De uitnodiging voor de NORA Gebruikersdag van 19 november komt er binnenkort aan, we leggen nu de laatste hand aan het programma. Het thema van dit keer is de toekomst en waar we daar in het heden al op kunnen voorsorteren.

In afwijking van vorige keren bieden we je in drie korte rondes uitleg over een aantal concepten en bouwstenen die je nodig hebt om vervolgens in een verdiepingsslag te kijken naar twee innovatieve ontwikkelingen: Regie op Gegevens en Discipl.

AGENDA 2019

- 15 oktober: Expertgroep Digitale identificatie en authenticatie
- 14 november: NORA Gebruikersraad
- 19 november: NORA Gebruikersdag
- -> Meer lezen en actuele agenda

Nieuws vanuit de dochters / familieleden

Gezocht vanuit architectuur jeugdketens: ervaringen in het omgaan met raakvlakken tussen keten- en domeinarchitecturen

De jeugdketens hebben directe raakvlakken met de ASTRA en kijken daarom actief mee met de opzet van deze architectuur. De lessen die daaruit geleerd worden kunnen ook een nieuwe impuls geven aan de eigen architectuur, die inmiddels ook aan een actualisatie toe is.

In anticipatie daarop zou het interessant zijn om mee te kijken hoe andere ketens dat doen: hoe zorg je dat je ketenarchitectuur goed aanhaakt bij de relevante domeinarchitecturen en aanpalende ketens? Bij wie speelt dit ook, of is al ervaring opgedaan met wat er wel en niet werkt?

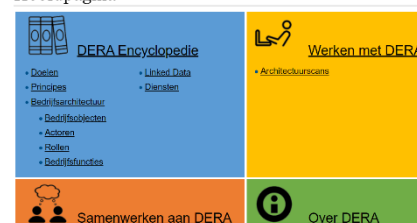
Als hier ook vanuit andere ketens interesse voor is kunnen we een NORA sessie organiseren waarin we de beschikbare kennis op een rijtje zetten en samen kijken wat we nog meer nodig hebben.

[Meld je aan](#) als geïnteresseerde in een dergelijke sessie voor beheerders en architecten van keten- en domeinarchitecturen.

DERA ontsloten als semantische wiki

De [DERA \(Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur\)](#) heeft voor een semantische mediawiki gekozen om hun kennis en afspraken in te ontsluiten: dera.netwerkdigitaal erfgoed.nl

Hoofdpagina

1 De DERA-wiki

ASTRA wiki in aantocht

Ook de ASTRA (Architectuur Strafrechtketen) is op het moment bezig met de realisatie van een semantische mediawiki, waarin de eerste opgeleverde onderdelen gedeeld kunnen worden.

Zo bouwen we aan een web van semantische wiki's die het mogelijk maakt om kennis en bestaande architectuuroplossingen uit de verschillende domeinen van elkaar over te nemen.

ZiRA Praktijkboek uitgebracht

In het ZiRA [Praktijkboek](#) zijn verschillende cases gebundeld die duidelijk maken hoe ziekenhuizen de ZiRA gebruiken. Interessant voor ziekenhuizen die de ZiRA toe willen passen voor hun eigen organisatie- en procesverandering. Maar ook architecten uit andere sectoren kunnen er lessen uit trekken voor de implementatie in de eigen organisatie.

Voor elk van de ZiRA modellen zijn voorbeelden beschikbaar, denk aan zorgpaden, persona's en applicatielandschap. Met dank aan de ziekenhuizen die hebben bijgedragen!

GEMMA beschrijft procesarchitectuur Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet heeft grote impact op de manier waarop de betrokken overheden werken. Ook voor de gemeenten vraagt dit om nieuwe en veranderde processen en dus een vernieuwde procesarchitectuur. De [GEMMA \(GEMeentelijke Model Architectuur\)](#) pakt dit voor hen op: per proces komt er een plaat met de processtappen die doorlopen kunnen worden.

Fijn voor gemeenten, maar wellicht ook interessant voor andere partijen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet, of voor architecten die zich bezig houden met procesarchitectuur.

Voor meer informatie kun je contact opnemen met [Theo Peters](#).

Nieuwe contactpersoon PURA

Sergio Richardson is afgezwaid als contactpersoon voor de [PURA \(Publieke gezondheid Referentie Architectuur\)](#). Hij merkte dat zijn werk zich steeds verder buiten het werkveld van de PURA bracht en is dus op zoek gegaan naar een opvolger: Laurens Groenewegen van de GGD Amsterdam.

Na een warme overdracht heeft Laurens inmiddels zijn plekje gevonden in de [NORA Gebruikersraad](#) en Sergio zullen we ongetwijfeld nog terugzien binnen de NORA Familie. Je kunt contact met Laurens opnemen via Lgroenewegen@ggd.amsterdam.nl

WILMA ontwikkelt door in community aanpak

Net als andere overheden zijn ook de waterschappen druk bezig met digitale transformatie, samenwerking in de keten en data op orde. Om hierop in te spelen wordt de [WILMA \(Waterschaps Informatie & Logisch Model Architectuur\)](#) doorontwikkeld.

De aanpak die gehanteerd wordt is dat wij in eerste instantie met themagroepen starten die, als een thema eenmaal staat, overgaan in communities. Een van de doelen van deze methodiek is dat met het ophalen van best practices uit de waterschappen de gezamenlijkheid wordt opgezocht en vastgelegd. Daarmee wordt een WILMA beoogd die als referentiearchitectuur haar waarde bewijst.

Het WILMA team kijkt voor de doorontwikkeling nadrukkelijk naar de NORA en de GEMMA, waarbij ook onderwerpen geleend worden. Uitgangspunt is dat we alleen die zaken zelf oppakken die niet voorkomen in NORA en GEMMA óf waarvan de procesgang en uitgangspunten binnen de waterschappen zodanig afwijken dat deze niet goed op GEMMA dan wel NORA te plotten zijn.

Anita Langenacker is als communitymanager van de WILMA aan de slag gegaan en op termijn komt daar ook nog een beheerder bij. Iedereen in de waterschappen die aan wil sluiten bij de werkgroepen of communities kan zich bij Anita melden via a.langenacker@hetwaterschapshuis.nl. Heb je vragen over de WILMA en de doorontwikkeling, dan kun je ook mailen naar wilma@hetwaterschapshuis.nl

Oproep: inventarisatie behoefte Enterprise architectuur bij NORA

Op de NORA Gebruikersdag van afgelopen juni werd in het [track Enterprise architectuur](#) de behoefte geuit om elkaar vaker op te zoeken en samen kennis op te bouwen en te delen. De eerste stap om te zien of we dat vanuit NORA kunnen faciliteren is een verdere inventarisatie van die behoeften: wie zouden er mee willen doen, waar zou de meerwaarde voor de verschillende deelnemers liggen, wat zijn dan onderwerpen om het over te hebben?

Ben jij bezig met enterprise architectuur of heb je een collega die dat is? Kom even op de lijn, dan sturen we je een mailtje met wat basisvragen voor de inventarisatie. Als je denkt dat dit een heel slecht idee is horen we het ook graag! Het mailadres is als altijd nora@ictu.nl.

Doorontwikkeling NORA

Workshop AP's Onderzoek toepassing van NORA Principes

Zoals afgesproken in de NORA Gebruikersraad gaan we aan de slag met de doorontwikkeling van de NORA Principes, in lijn met de reacties in de enquête eerder dit jaar. De eerste stap is inmiddels gezet: een [workshop](#) met zo'n 10 deelnemers op 30 september. Er is o.a. gepraat over het indelen van principes naar doelgroep of naar laag van het NORA Vijflaagsmodel. En er kwamen vragen aan bod als: Ontbreken er principes? Zijn we op het juiste niveau bezig? Hoe moet je principes noemen, positioneren en ontsluiten om het grootste effect te hebben?

De volgende workshop wordt medio november – laat even weten via nora@ictu.nl als je mee wilt doen, dan voegen we je toe aan de datumprikker.

Technische update noraonline: makkelijker notificaties krijgen bij wijzigingen

Per 1 september staat noraonline op een nieuwere versie van de onderliggende platforms Mediawiki en Semantic Mediawiki. De totale impact van die migratie is te lezen in de [nieuwsberichten over de migratie](#).

2 Klik op het sterretje om de pagina te volgen.

Eén van de verbeteringen voor gebruikers is dat je makkelijker pagina's kunt volgen en je ook notificaties krijgt als een pagina op je volglijst is gewijzigd. Iedereen die een account heeft (of aanmaakt) op noraonline heeft een persoonlijke volglijst van pagina's: pagina's die je zelf besluit te volgen en pagina's waar je zelf een wijziging hebt aangebracht.

Je volgt pagina's door op het sterretje bovenaan de pagina te klikken. Die ster zie je alleen als je ingelogd bent en verandert van kleur om aan te geven of je de pagina volgt.

3 Deze pagina volg je al, klik om te verwijderen van volglijst

Via Mijn volglijst kun je zien welke pagina's je volgt, pagina's uit de lijst halen en een overzicht zien van wijzigingen sinds de laatste keer dat je op de website was.

Wijzigt een pagina op de volglijst, dan krijg je automatisch een mailtje op het mailadres dat aan je account hangt. Je mailadres en je voorkeuren voor de notificaties kun je natuurlijk aanpassen via Voorkeuren. Hoe dit allemaal precies werkt staat uitgelegd in de pagina [Volglijst aanmaken](#).

NORA Gebruikersraad herijkt en versterkt eigen rol en positie

Het afgelopen jaar heeft de [NORA Gebruikersraad](#) kritisch naar haar eigen rol en taken gekeken: Wat wordt er van ons verwacht door opdrachtgever, NORA Beheerteam en de bredere NORA Familie? Wat verwachten we van onszelf, waar staan we voor en wat willen we (niet) doen? En wat vergt dat dan van ons als leden?

Na een aantal concepten en goede discussies is er een consensus bereikt over een [notitie](#), die de eigen rol binnen de bestuurlijke ophanging van NORA duidelijk maakt. De Gebruikersraad profileert zich hier als een gremium dat kijkt vanuit het overkoepelende belang van de samenleving en actief de discussie en samenwerking met andere spelers opzoekt.

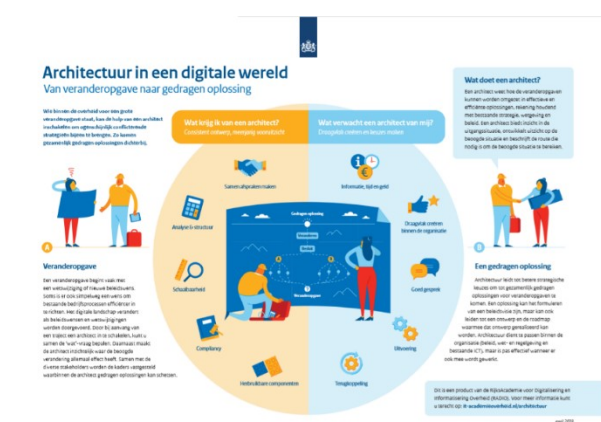
Deelname aan de Gebruikersraad is dan ook geen vanzelfsprekendheid vanuit een bepaalde functie en organisatie, maar een bewust commitment: leden zijn aanwezig of sturen hun vaste achtervang, zijn herkenbaar met naam en gezicht op noraonline en besluiten als groep over nieuwe kandidaat-leden.

Daarbij wil de raad graag een afspiegeling zijn van de breedte en verscheidenheid van de Nederlandse publieke sector. Zo zorgen we dat alle invalshoeken meegenomen worden en versterken we elkaars netwerk. Wil je lid worden van de Gebruikersraad, of vraag je je af of dat een goed idee is, meld je dan even bij [Sandra van Dalen](#), de secretaris.

Kleine verbeteringen en nieuws

RADIO visualiseert de rol van Architectuur in de digitale wereld

De RijksAcademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (RADIO) heeft een visualisatie gemaakt van de rol van de architect. Dit kennisbeeld maakt voor niet-architecten, zoals opdrachtgevers en beleidsmedewerkers, duidelijk wat een architect doet om van een veranderopgave te komen naar gedragen oplossing.

Visualisatie RADIO (klik op afbeelding voor grotere versie)

Naast een korte beschrijving wat de architect doet is ook duidelijk gemaakt dat dit alleen in samenwerking kan: de architect levert niet alleen producten op, maar verwacht ook keuzes en acties van de opdrachtgever. Links in de cirkel zie je wat de opdrachtgever of CIO Office kan verwachten van de architect, rechts wat de architect verwacht van hen.

Dit maakt het niet alleen een goed instrument in de opleidingen die RADIO verzorgt, maar ook in gesprekken tussen architect en CIO Office, beleidsmedewerker of opdrachtgever.

Input gevraagd: het vak van overheidsarchitect

De NORA Gebruikersraad heeft aangegeven dat ze het belangrijk vinden dat de overheidsarchitecten van nu en de toekomst goed zijn toegerust voor hun vak: niet alleen qua technische en business kennis die je ook buiten de overheid kunt opdoen, maar ook wat betreft de eigenaardigheden en kansen die het werken voor de samenleving en binnen het huis van Thorbecke met zich meebrengen.

Een eerste bijdrage die we hieraan willen bieden vanuit NORA is een overzichtspagina waar alles bij elkaar komt dat we op dit moment al kennen aan mogelijkheden om je vakkennis te vergroten: opleidingen, stages, webinars, gedeelde presentaties, congressen en kennissessies, boeken en promotieonderzoeken – waar we maar heen kunnen verwijzen, voorzien van een regel of twee waarom het relevant is, voor wie en met welk doel/doelen.

Heb jij een goede opleiding gevolgd, een stageplek in de aanbieding, een goede presentatie gehad of gegeven of een andere hulpbron die beginnende of gevorderde architecten kan helpen in hun ontwikkeling als architect in de publieke sector? Mail het naar nora@ictu.nl en we kijken samen met jou en de eigenaar of we het plaatsen.

Verwacht in NORA: Procesmanagement / BPM

We zijn al een tijdje in gesprek met een groep binnen de overheid die zich bezig houdt met procesmanagement / business process management. Zij zien NORA als een kans om hun kennis publiek te delen en zo beter te verbinden met de andere lagen van het NORA Vijflaagsmodel.

Voorlopig zal het nog even duren voordat er een gevulde themapagina is, maar de eerste stappen zijn gezet en de instructie hoe je iets in de wiki zet was hoopgevend.

Wil je meedenken met dit nieuwe thema, zoek je de verbinding vanuit je eigen onderwerpen of ben je gewoon zo nieuwsgierig dat je niet kan wachten, neem dan even contact op via nora@ictu.nl en we brengen je in contact.

Redactie gevormd voor de Privacy Baseline

Eind vorige maand is de kick-off geweest van de nieuwe redactie die vanuit het [Centrum voor informatiebeveiliging en privacybescherming \(CIP\)](#) gaat kijken naar [de Privacy Baseline](#). Hun rol is niet alleen het inhoudelijk updaten en doorontwikkelen van de inhoud, maar ook het nadenken, beproeven en verbeteren van de manieren waarop de Privacy Baseline en andere privacy-producten van CIP gebruikt kunnen worden: een semantische mediawiki biedt kansen voor hergebruik, filtering en weergave in een bepaalde context die in een document onmogelijk waren. Hoe benutten we die kansen in de komende jaren en waar hebben de gebruikers behoefte aan? Dat zijn de vragen waar de redactie zich mee bezig gaat houden.

Heb je vragen of opmerkingen voor de redactie dan kun je terecht bij Patrick Dersjant (pdersjant@minszw.nl), onze contactpersoon bij de redactie.

Colofon

Deze nieuwsbrief is verstuurd door NORA Beheer & Doorontwikkeling, nora@ictu.nl / https://www.noraonline.nl/wiki/NORA_Beheer. Wil je geen nieuws meer van ons ontvangen? Dan kun je je op de pagina [Nieuwsbrieven NORA](#) afmelden voor de nieuwsbrief. Op diezelfde pagina kun je ook aangeven in welke onderwerpen je specifiek geïnteresseerd bent, zodat we je, in de toekomst, onderwerp-specifieke nieuwsflashes kunnen sturen.

Heb je nieuws dat je wilt delen in de NORA Familie? Stuur het dan naar nora@ictu.nl. Afhankelijk van de aard van het nieuwsbericht nemen we het mee in de volgende nieuwsbrief of attenderen we er een selecte groep mensen op. Evenementen van derden plaatsen we niet in de agenda van de NORA, maar het is vaak wel mogelijk om er een nieuwsberichtje op de site aan te wijden of onze social media kanalen te gebruiken om mensen erop te attenderen.